

eneste Bei, hvor den kan findes, er der med Hensyn til Behandlingen af det foreliggende Statsregulstaf ikke Andet at gjøre for Lands-thinget end atter at konstatere sin Opfattelse ved den Afstemning, som skal foregaa. Jeg tillader mig derfor paa Fleraltets Begaae at indstille til Landsthinget at godkjende Statsregulstabet for 1887—88 under den sædvanlige Form.

Th. Nielsen: Den ærede Ordfører (Rump) har ganske Ret i, at der er fremført mange Udtalelser af bekendte Politikere om, hvilken den konstitutionelle Opfattelse af Grundloven har været med Hensyn til, om der kan udstedes foreløbige Finantslove efter § 25 eller ikke. Jeg har derfor kun leilighedsvis anført denne enkelte Udtalelse, men har undladt at anføre flere, dels fordi de turde være tilstrækkelig bekendte, dels tillige fordi man jo pleier at sige, at det kun er Enkeltmands Udtalelser, fremkomme paa en bestemt tidligere Tid, men at de maaste slet ikke nu længer vilde staa ved dem, om de kunde udtale sig. Jeg har saaledes ikke villet paany fremdrage disse Udtalelser, men har derimod fremdraget et Argument, som i hvert Fald ikke har været fremdraget før i Betænkningen over Statsrevisionens Betænkning, nemlig selve Forsfatningslovene. De ere jo ikke Enkeltmands Udtryk, men Udtryk for den daværende Lovgivningsmyndigheds Opfattelse i det Hele. Jeg har da fremdraget de tre Forsfatningslove af 2den Oktober 1855, 18de November 1863 og Forslaget til den gennemsete Grundlov af 1866. I de nævnte Forsfatningslove — i Forsfatningen af 1855 § 56 og i Forsfatningen af 1863 § 59 — have vi de samme Bestemmelser som i Grundlovens § 25 om de foreløbige Love, men man har ikke den Gang ment, at der i Nødsfald var tilstrækkelig Hjemmel til at udstede foreløbige Love vedrørende den finantslovgivende Myndighed. Man har for dette Tilfælde's Skyld indsat en Paragraf, som jeg her har anført i Betænkningen, en meget omhyggelig affattet Paragraf angaaende den finantslovgivende Myndighed i paatrængende Tilfælde, gaaende ud paa, at naar der ikke er tilstrækkelig Bevilling, eller Ministeriet mener, at der ikke er det, har dette først at forhandle Spørgsmaalet i et Ministerraad for bagefter at forelægge det i Geheimtatsraadet; de Ministre, der underskrev, bleve ansvarlige. Naar saa Folkethinget traadte sammen, maatte det afgjøre, om der skulde gjøres Ansvar gjældende. Havde man den Gang, i 1855, 1863 og 1866, havt den Opfattelse, at § 25 giver tilstrækkelig Hjemmel til det Hele, ja saa be-

høvede man ikke at have disse meget omhyggelig affattede Paragrafer om den finantslovgivende Myndighed i paatrængende Tilfælde. Jeg tror nok, at det turde være temmelig klart, at man ikke den Gang havde gjort den Opdagelse. Videre skal jeg ikke komme ind paa den Side af Sagen.

Med Hensyn til det, som den ærede Ordfører har anført om, at det private Initiativ ingen Betydning har, at det er uindkjendt ved Høiesteretsdom af 15de Oktober 1886, skal jeg sige, at det er ogsaa min Mening, at det kun er i dette specielle Tilfælde, under disse særlige Forhold, at Høiesteretsdommen har sagt, hvad der er Ret. Og saavidt jeg veed — deri tror jeg ikke, jeg feiler — var det jo dog, ikke egentlig den provisoriske Finantslov, Høiesteretsdommen den Gang udtalte sig om, men om en almindelig Lov, nemlig Lov om Tillæg til Straffeloven af 2den November 1885; det er kun om det private Initiativs Anvendelse overfor denne Lov, at Høiesteret har udtalt sig. Men den ærede Ordfører veed lige saa godt som jeg, at Finantsloven har en ganske anden Stilling i vor Forsfatning, end andre Love; saa meget mere finder jeg, at der aldeles ikke ved det da Passerede kan af Høiesteret være udtalt nogen egentlig Mening, om, hvorledes det forholder sig med denne. Der kunde nok være Mere at sige om det private Initiativ, men jeg skal i alt Fald ikke komme ind derpaa uden nærmere Anledning. — Den ærede Ordfører beklagede særlig, at Folkethinget ikke vilde benytte sin Anklagemyndighed. Jeg er imidlertid af den Formening, at det ikke er vor Sag at udtale os om det. Det have vi ingen Indflydelse paa; det er spildte Klager, som rimeligvis ikke have Indflydelse paa Folkethingets Stilling. Jeg skal ikke udtale mig om, hvorvidt den ærede Ordførers Beklagelse i saa Henseende kan have nogen Betydning med Hensyn til Folkethingets Stilling; man kan maaste have sin Grund til at tvivle derom. Men i alt Fald have vi ingen Indflydelse paa det, vi have i den Henseende kun at udtale vor egen Overbevisning. Jeg skal nu ganske i Almindelighed sige, at jeg er overhovedet ikke i synderlig Grad en Ven af at benytte Domstolene i en konstitutionel Strid, men selv om jeg for min Part havde Del i Anklagemyndigheden, hvad jeg ikke har, hverken liden eller megen. Snes jeg dog, at Tider, hvor den politiske Videnskabs Følger gaa høit, ikke ere særlig skikede til at benytte Anklagemyndigheden. Der kan komme Tider, hvor Sindene ere mere i Ro, og maaste saa Folkethinget kan have mere Øyst til at benytte Anklagemyndigheden. Derom har jeg natur-